26

Ramazan Günlüğü

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1447/2026

Tanıtım Şeması

Ayet

"Şüphesiz, biz onu (Kur'an'ı) Kadir gecesinde indirdik. Kadir gecesinin ne olduğunu sen bilir misin? Kadir gecesi bin aydan daha hayırlıdır. O gecede, Rablerinin izniyle melekler ve Ruh (Cebrail), her iş için iner dururlar. O gece tan yeri ağarıncaya kadar esenlik doludur."

(Kadr Suresi, 1- 5. ayetler.)

Hadis

"İnanarak ve sevabını Allah'tan umarak ramazan orucunu tutan kimsenin geçmiş günahları bağışlanır. İnanarak ve sevabını Allah'tan umarak Kadir Gecesi'ni ihya eden kimsenin de geçmiş günahları bağışlanır."

(Buhârî, Fadlü leyleti'l-kadr, 1.)

Ramazan Sözlüğü

Kandil Geceleri:
Müslümanlarca mübarek sayılan ve çeşitli dinî etkinliklerle kutlanan gecelerdir. Kandil geceleri şunlardır: Rebiülevvel ayının on ikinci gecesi "Mevlit", recep ayının ilk cuma gecesi "Regaip", yirmi yedinci gecesi "Miraç", şaban ayının on beşinci gecesi "Berat" ve ramazan ayının yirmi yedinci gecesi "Kadir Gecesi"dir. Kandil gecelerinde dua etmek, Kur'an okumak, ilim öğrenmek, ibadet yapmak ve sadaka vermek güzel davranışlardır.

Mukabele
26. Cüz

Dua

"Allah'ım! Sen çok affedicisin, affetmeyi seversin. Beni bağışla!"

(İbni Mâce, Dua, 5.)

Mani

Kadir Gecesi yüce
Kul affolur o gece
Bin aydan hayırlıdır
Kıymetlidir netice.

Esma-i Hüsna

Et-Tevvâb

"Tövbeleri çokça kabul eden"
Kul çokça günah işler
Aldanır, hata eder
Kalpten bir tevbe etse
et-Tevvâb kabul eder

Mustafa YILMAZ

Şehirler ve Mekânlar

Fatih Camisi ve Külliyesi

İstanbul'un fethinden sonra şehirde yapılan ilk selatin camisidir.[1] Medrese, darüşşifa, tabhane, imaret, kervansaray, hamam, sıbyan mektebi, kütüphane, muvakkithane ve türbelerden oluşan külliye ve cami, Fatih Sultan Mehmet Han tarafından 1463-1470 yılları arasında kendi adına inşa ettirilmiştir. Şehrin ortasına yapılan Fatih Camisi ve Külliyesi'yle birlikte Bizans'tan sonra İstanbul'a artık İslam'ın hâkim olduğu gösterilmiştir. Ayrıca şehrin bir tepesi üstünde inşa edildiği için İstanbul'un silüetine Türklüğün ve İslamiyet'in damgası da vurulmuştur. Fatih Camisi ve Külliyesi şehircilik bakımından benzersiz bir düzenlemeyle tasarlanmıştır. Bütün binaları tam bir simetriye göre yerleştirilen külliye, İstanbul'un en önemli dinî ve kültürel merkezlerinden biri olmuştur.

1 Selatin Camii: Osmanlı'da padişahların kendilerinin, annelerinin, eşlerinin ve şehzadelerin yaptırdıkları camilerdir.

Alışveriş Adabı

- Alışveriş yaparken doğruluktan ve dürüstlükten ayrılmamalıyız.
- Kantin, market gibi yerlerde alışveriş yaparken sıraya uymalıyız.
- Gereksiz alışverişlerden sakınmalı, israf etmemeliyiz.
- Satacağımız malın varsa kusurunu gizlemememeliyiz.

Sahabe Hayatları

Hz. Abdurrahman b. Avf

Abdurrahman b. Avf, Mekke'de doğdu. Abdurrahman ismi, İslam'ı kabul ettikten sonra kendisine Hz. Peygamber tarafından verildi. İyi bir karaktere sahip olduğu bilinen Hz. Abdurrahman, Cahiliye Dönemi'nde de içki içmez ve büyük günahlardan uzak dururdu.

Hz. Peygamber ile tüm savaşlara katıldı ve Tebük Seferi sırasında bir namazda imamlık yaptı. Böylece Hz. Ebu Bekir gibi o da Hz. Peygamber'e imamlık yapan sahabiler arasında yer aldı.

Ticaretle uğraşan Hz. Abdurrahman, varlıklı bir insandı. Müslüman olduktan sonra servetini hiç tereddüt etmeden Allah (c.c.) yolunda harcadı.

Hz. Ebu Bekir'in halifeliği döneminde devletin idari işlerinde görev aldı. Hz. Ömer Dönemi'nde hac görevlisi ve beytülmal muhafızı oldu. Hz. Osman'ın halifeliği sırasında da idari görevlere devam etti.

Abdurrahman b. Avf, 652 yılında yetmiş beş yaşında Medine'de vefat etmiştir.

Bir Nasihat

İnsanların hatalarını affet. Kin tutma. Cezalandırmak yerine bağışlamayı tercih et.

Günün Sorusu

Fıtır sadakası ne zaman verilir?

Ramazan Bayramı'nın birinci günü tan yerinin ağarmasıyla vacip olmakla birlikte, ramazan ayı içinde de verilebilir.

Bilmece

Beşikten mezara
Çin'den Hazar'a
Talebi farz imiş
Erkekle kadına

Sure

Nûh Suresi

Nûh Suresi
Mekke Dönemi'nde inmiştir ve 28 ayettir. Hz. Nuh'un peygamber olarak görevlendirilmesi ve inkârcılara karşı verdiği mücadele anlatıldığı için bu adla anılır. Surede Hz. Nuh'un gece gündüz, gizli aşikâr her fırsatta kavmini hak dine davet ettiği anlatılır. Muhataplarının çağrıyı duymamak için kulaklarını tıkadıkları, Hz. Nuh'u görmemek ve onunla karşılaşmamak için çeşitli çarelere başvurdukları ifade edilir.
Hz. Nuh, senelerce büyük bir sabırla en zor şartlara karşı tebliğ görevini yerine getirdikten sonra, kavminin hak dine inanmayacağını anlar ve onları Yüce Allah'a şikâyet eder. Bunun üzerine her şeyi su altında bırakan büyük tufan meydana gelir. İnkârcı kavmin cezalandırıldığı bu olay, kendisine nispetle Nuh Tufanı diye anılır.
Sure, Hz. Nuh'un; kendisinin, anne ve babasının, aile fertlerinden mümin olanların ve kadın erkek bütün müminlerin bağışlanmasını, zalimlerin ise yok edilmesini istediği bir dua ile son bulur.

Şiir

Kandil Duası

Ey! bu sonsuz âlemleri, bir zerreden var eden,
Ey! bu sonsuz nimetleri, kullarına yâr eden,
Bizleri cennetlere, sonsuz hissedâr eden,
Rahmân olan, Rahim olan, bağışlayan RABB'İMİZ.
(...)
Bu gece biz, tövbe ettik, nice gurur kibirden,
Husûmetten, dargınlıktan, zorbalık ve cebirden,
Er geç, Sana gelmek için, geçeceğiz kabirden.
Bize kabir azabını gösterme hiç YÂ RABBİ!
Bu gece af yağmurunu, sağnak sağnak ver bize,
Bu gece cennet yolunu, adım adım ser bize,
Bu gece nûr perdelerin, kanat kanat ger bize,
Mahşer günü, biz kulları, utandırma YÂ RABBİ!
(...)

Cengiz Numanoğlu

Ramazan Güzellemeleri

Ramazan, ülfet mevsimidir... Ramazanın bu yirmi yedinci gününde fakirin gönlüne ülfet düşüyor. Alışma, dostluk, arkadaşlık ve aşinalık gibi anlamları var ülfetin. Kadir Gecesi, ülfet gecesidir.

Bilal Kemikli
(Ramazan Güzellemeleri, Sufi Kitap Yayınları, İstanbul, 2021, s. 68.)

Fukaraya Yardım Etmek, Kur'an Okumak Gece İbadeti Yapmak

(...)

Efendimiz bilhassa ramazanın son on gününde geceleri daha çok ibadetle meşgul olur, ailesini de bunun için uyandırırdı. Kur'an-ı Kerim'in "bin aydan daha hayırlı olduğunu" ifade buyurduğu Kadir Gecesi'nin son on gecenin birinde olması ihtimali diğer gecelerdekinden daha kuvvetlidir.

Son on gecenin ihyası bu büyük fırsatın değerlendirilmesini de temin edebilecektir.

Hemen her aile, her fert, iktisadi durumu ne olursa olsun ramazanı vesile kılarak yoksullara küçük büyük bir yardımda bulunabilir, iftar verebilir, iftarlık verebilir...

Ramazanlarda Mekke ve Medine'de bulunduğumuz oldu. Zengin olanlar Mescid'in ve çevresinin uygun yerlerinde yüzlerce oruçluya iftar veriyorlar, bazı kimseler de -güçleri bu kadarına yetiyor olmalı ki- bir kutu hurma alıyor, mescidin kapısında veya yolunda duruyor, gelip geçenlere iftar için birer hurma ikram ediyorlardı. O zaman da bunu düşünmüştüm: "Az veren candan, çok veren maldan" derler ya, az da olsa vermeli, vermenin zevkini tatmalı ve ecrine nail olmalı.

Sevgili Peygamberimiz mealen "Yarım hurma bile olsa muhtaç olanlara verin, sadakanın azı çoğu olmaz." buyuruyorlar. Eğer bu ölçüde yoksullara yardım bir toplumda yaygınlaşsa aç ve açıkta bir kimsenin kalmayacağı aşikârdır.

Hayrettin Karaman
(Yeni Şafak Gazetesi, 30 Haziran 2014 tarihli köşe yazısı)

Dünyada Ramazan

Pakistan

Pakistan'da bayram arifesinde, yeni ayın görülmesiyle "Chaand Raat" adı verilen bayram şenlikleri başlar. Son iftarın ardından kadınlar bir araya gelir, renkli bilezikler alır ve ellerine kına yakar. Esnaf tezgâhları sabahın erken saatlerine kadar açık kalır. Böylelikle Ramazan Bayramı'nın coşkusu arife gününden başlamış olur.